

PREFAȚĂ

Prolificul și provocatorul artist stradal Banksy este recunoscut în întreaga lume pentru umorul, creativitatea și mesajele din arta și ideile sale. Este un exemplu de artist „illegal” care și-a asumat răspândirea unor idei aparent radicale, pe de o parte, dar, pe de altă parte, evidente și rușinos de adevărate. El provine dintr-o descendență care combină graffitiul – cu înclinație spre cucerirea pereților publici – cu activismul social și înțelege că în lume există probleme care trebuie înfruntate, discutate și, uneori, ridiculizate. Imaginile sale vizează guvernele și poliția pentru comportamentul lor infracțional și scandalos, războiul și nebunia lui, sărăcia, cultul celebrității și chiar pe adulți

pentru că au uitat, printre altele, de copilăria și visurile lor.

Banksy și mulți dintre artiștii prezentați aici au început să facă artă ca autori de graffiti, câștigând experiență pe străzi, unde au avut de-a face cu publicul general și au învățat bazele furișării și ale desenului cu spray – noaptea. Însă Banksy se îndepărtează de literele stilizate din graffiti și își folosește istețimea pentru a desena șabloane/stenciluri elaborate (la fel ca artiștii Nick Walker, Blek Le Rat și Jef Aerosol înaintea lui) și a construi glume inteligente. În același timp, le valorifică pentru a vinde artă, dând lovitură în lumea artei. Succesul pe care l-a avut comercializând printuri ale desenelor

de pe străzii oferă resursele economice pentru a-și duce ideile la următorul nivel. Artă lui are o piață atât de puternică, încât imaginile i-au fost piratate pe diverse produse și copiate în întreaga lume.

Banksy a călătorit pe tot Globul pentru a lăsa mesaje provocatoare în locuri ca Cisiordania (Palestina) și New Orleans (Statele Unite) după uraganul Katrina, deschizând dialoguri și criticând condiția umană. Aceleași călătorii au făcut ca Banksy să devină o personalitate marcantă în comunitatea internațională de artiști stradali. Desenele, cărțile, filmele și „bombardamentul” lui neobosit au creat o celebritate care a inspirat artiști consacrați sau nu din întreaga lume.

Artiștii prezentați în aceste pagini sunt, asemenea lui Banksy, talentați și disciplinați în abordarea lor asupra artei și asupra expunerii ei în aer liber, în orașele lor. Imaginile pe care le vei vedea sunt procesul final al creațiilor lor artistice, artă născută în casa și studiourile lor din ore nenumărate petrecute în imaginație și creație. Mulți au trecut printr-un proces de cercetare înainte de a găsi locul perfect pentru arta lor – multe ore investite. Într-un final, când operele de artă sunt gata, ele sunt desenate pe străzi pentru a trăi un timp limitat. De regulă, durata de viață a lucrărilor reprezentate în această

carte este mică. Multe sunt curățate, șterse, acoperite sau distruse la câteva zile după crearea lor. Câteva mai norocoase, poate cele sancționate (care sunt puține), tind să dureze mai mult, dar așa spune că impactul lor nu este atât de mare ca al artei ilegale, iar pe aceasta o putem întâlni spontan. Desigur, fiecare artist a găsit un mod de a explora străzile din orașul lui pentru a scoate arta afară, iar circumstanțele sunt diferite de la oraș la oraș. Ce funcționează în Buenos Aires și Atena poate să nu funcționeze în Londra sau Geneva.

Toți artiștii prezentați în această carte sunt activiști care fac intervenții în spații publice pentru a-și răspândi mesajele către publicul general – chiar cu riscul de a fi arestați. Au în comun dorința de a-și împărtăși ideile și a aduce fericire, conștientizare și atenție lumii prin ceea ce simt. Artistul Ender explică: „Orașul este al nostru. Vreau să-i surprind pe trecători; se trezesc într-o dimineață și descoperă o lucrare pe un perete. Vreau ca ei să gândească, dar, înainte de toate, să zâmbească, să se minuneze, să se simtă surprinși în mod plăcut. Nu acționez împotriva orașului, ci pentru el și cu el.” Nazeer din Cairo adaugă: „Am început să desenez pe străzi când mi-am dat seama că există un alt mediu pentru a-mi exercita libertatea de expresie și a lupta împotriva circumstanțelor, iar

acest lucru s-a întâmplat deoarece brusc forța poliției nu a mai fost la fel de puternică precum altădată. Arta nu a fost intenția mea – totul a fost în numele activismului.“

Lucrările prezentate aici se concentrează pe teme comune explorate de Banksy și alți artiști. Nu este o surpriză că poliția, guvernul și legea sunt subiecte pentru mulți artiști, ca Dede (Israel), Keizer (Egipt), Hogre (Italia) și Mogul (Suedia). Tulburările civile, războiul și pacea sunt alte teme populare pentru artiști din întreaga lume, precum Camo (Australia), Soon (Germania) și Icy and Sot (Iran). #codefc (Anglia) a tratat aceste teme ca unul dintre proiectele sale principale. Alți artiști, ca Wild Drawing (Grecia), explorează problemele sărăciei și șomajului prezente în Atena, orașul său natal.

Dar, cu toată seriozitatea pe care acești artiști o aduc pe stradă, mulți alții includ distracția

și umorul în arta lor, cum ar fi Ender (Franța), Ozi (Brazilia) și Zuk Club Art Group (Rusia), a căror serie de pitici este foarte ingenioasă. O altă temă populară îi conferă o atmosferă ludică junglei urbane în care mulți trăim. Animale fantastice prind viață și sunt călărite de copii în arta celor de la Run Dont Walk (Argentina), animale gigantice și pietoni pitici apar în arta celor de la Toxicómano Callejero (Columbia), iar Be Free (Australia) desenează o fetiță care, printre altele, mâzgălește pe un perete. Vedete, eroi, martiri, îngeri, moarte și multe alte teme îi fascinează pe artiști și generează opere minunate.

Sper că te vei bucura de arta de pe pereți pe care artiștii o împărtășesc cu noi toți. Este minunat că pot fi martorul acestei arte și sunt foarte onorat să-ți prezint operele lor!

Să începem!

KET

Dede, Tel Aviv,
Israel, 2011.
Fotografie de
Milli Katz